

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA W OLSZTYNIE

10-561 Olsztyn, ul. Żołnierska 16

Sekretariat tel./fax 089 527 43 10

http://bip.visacom.pl/psse_olsztyn, e-mail: psse_olsztyn@visacom.pl

SEKCJA PROMOCJI ZDROWIA I OŚWIATY ZDROWOTNEJ

tel. 089 524 83 00 w. 317, 332, tel. 089 524 83 17, tel. 089 524 83 32

promocjazdrowia@visacom.pl

Wścieklizna

Wścieklizna to ostra choroba zakaźna, która atakuje ośrodkowy układ nerwowy, wywołując zapalenie mózgu i rdzenia kręgowego ssaków w tym także ludzi. W przypadku nie podjęcia szczepień interwencyjnych jest śmiertelna dla człowieka. Do zakażenia dochodzi głównie w wyniku pogryzienia przez chore zwierzę, a także poprzez kontakt z jego śliną, gdy kontakt ten następuje w miejscu skaleczenia, zadrapania lub jeśli ślina zainfekowanego zwierzęcia dostanie się na błony śluzowe nosa, oczu. Wirus wścieklizny wędruje wzdłuż nerwów obwodowych z miejsca zakażenia do ośrodkowego układu nerwowego i tam się namnaża. Okres wylegania wirusa, czyli czas od momentu zakażenia do pojawienia się pierwszych symptomów choroby wynosi od 10 dni do 2 lat. Na kilka dni /1 - 10/ przed wystąpieniem objawów klinicznych choroby, wirus przedostaje się do ślinianek. **Okres wylegania wirusa uzależniony jest od:**

- ilości wprowadzonego do organizmu wirusa,
- zjadliwości wirusa,
- wrót zakażenia /miejsca zakażenia/,
- charakteru /rozległości ran/,
- gatunku i wieku wrażliwego osobnika /okres inkubacji u osobników młodszych jest z reguły krótszy niż u dorosłych/.

Objawy wścieklizny u zwierząt :

- podwyższona ciepłota ciała,
- nagła zmiana usposobienia zwierzęcia – łagodne stają się złośliwe i drażliwe, agresywne – spokojniejsze,
- utrata wrodzonej bojaźliwości u zwierząt dzikich,
- rozdrażnienie, niepokój,
- wzmożone reakcje na bodźce zewnętrzne, ataki szału,
- brak koordynacji ruchowej, niezdolność wzroku,
- porażenie mięśni żuchwy, gardła, przełyku, ślinotok,
- zaburzenia świadomości,
- drgawki, ośpienie, śpiączka, śmierć

Objawy wścieklizny u ludzi:

- gorączka, ból głowy,
- zaburzenia czucia w okolicy miejsca zakażenia,
- wzmożona nerwowość i niepokój,

- pobudzenie układu współczulnego przejawiające się m.in. łzawieniem, rozszerzeniem źrenic, potliwością, wzmożonym wydzielaniem śliny,
- bolesne skurcze mięśni gardła i przełyku przy przełykaniu,
- ślinotok – z obawy przed bólem chory unika połykania śliny,
- trudności w oddychaniu wywołane skurczami mięśni oddechowych,
- napady drgawek,
- porażenie, apatia, śpiączka, śmierć

Co robić aby uchronić się przed zakażeniem?

Aby ograniczyć ryzyko zakażenia, należy przestrzegać kilku prostych zasad:

- dzikie zwierzęta obserwować tylko z oddali,
- nie karmić, nie głaskać i nie dotykać obcych zwierząt,
- unikać dziwnie zachowujących się zwierząt /zarówno dzikich jak i domowych/,
- nie prowokować zwierząt domowych zarówno przez agresywne jak i przyjazne zachowanie,
- nie pozwalać psom i kotom biegać bez dozoru,
- systematycznie szczepić zwierzęta domowe,
- jeżeli zwierzę domowe wróci do domu pogryzione, natychmiast udać się do weterynarza,
- nauczyć dzieci, aby przestrzegały tych zasad

Co robić w przypadku pogryzienia lub innego bliskiego kontaktu ze zwierzęciem podejrzanym o wściekliznę?

- pozwolić na swobodny wypływ krwi z rany,
- przemyć ranę wodą z mydłem,
- zdezynfekować ranę,
- nałożyć opatrunek,
- zgłosić się do lekarza, który oceni stan zdrowia, stopień narażenia i ewentualnie zakwalifikuje do szczepień

Szczepionkę przeciwko wściekliznie podaje się ludziom domięśniowo w 5 dawkach wg schematu: **0,3,7,14,30 dnia**. W przypadku gdy pogryzienia są rozległe, dotyczą głowy, karku, rąk oprócz szczepionki podaje się **surowicę** z przeciwciałami.

Obecnie jest to jedyny sposób aby obronić się przed chorobą.

W przypadku zwierząt padłych - nie dotykać, zabezpieczyć przed ewentualnym kontaktem z ludźmi i zwierzętami.

POINFORMOWAĆ !

- Pogotowie Weterynaryjne – tel. 89 533-55-73
- Straż Miejską – tel. 986
- Centrum Zarządzania Kryzysowego – tel. 89 522-81-12 lub 998
- Wydział Zarządzania Kryzysowego – tel. 89 527-38-94
- Policję – tel. 997